

nummer 52, jaargang 2018-2019

OUTLINE

Bidden

“Als het niet lukt
om te bidden vind
je het niet belangrijk.”

Reyer: “We zijn gemaakt om te aanbidden”

Ron van der Spoel: “Bidden is een geheim wapen”

Tips om te bidden met je jongeren

Training cursusleiders geloofsopvoeding

In dit nummer:

4 Interview Reyer
"Als ik bid zit daar geen muziekje onder hoor..."

13 8 tips om te bidden

9 Movie Monitor
The Shack

15 CGJO Journaal

10 Interview Ron vd Spoel
"Je bent zelf een deel van de verhoring van je gebed"

16 Interview Erika van Nes
"Elke avond zat de koffer vol!"

Colofon

'Outline' is het kwartaalmagazine van de Christelijke Gereformeerde Jeugdwerk Organisatie. De CGJO ondersteunt het jeugdwerk in de Christelijke Gereformeerde Kerken op professionele wijze. Meer over onze visie en ons werk vind je op: www.cgjo.nl. ISSN 2405-6995

Redactie: Elise van Gorp, Kasper van Helden, Jenne Minnema, Marjan Rozema en Emily Teeninga.

Aan deze editie werkten mee: Ganpat Berrevoets, Irma Thorn, Dianne Stam, Mans Raveling

Foto's: CGJO, Reyer, Ron vd Spoel, EO, Erika van Nes

Ontwerp: Tjalle Minnema - Grafische Vormgeving. Groningen

Druk: B&K Repro-service B.V. Apeldoorn

Adres:
CGJO
Lage Brink 64K
7317 BG Apeldoorn
T: 055-3556257
E: jeugdbureau@cgjo.nl
www.cgjo.nl
facebook.com/CGJO.nl
instagram.com/cgjo_jeugdwerk

Help de CGJO

De CGJO is deels afhankelijk van giften. Investeer daarom in de geloofsontwikkeling van onze jeugd. Maak een gift over naar rekeningnummer NL82 INGB 0005 5200 75, St. Steunfonds CGJO, Apeldoorn.

Zonder eind

Willekeurige kabinetsformaties, de Brexit, voortslepende ruzies, kerkelijke twisten: allemaal zaken die we kunnen betitelen als een 'gebed zonder eind'. Een uitdrukking die we graag gebruiken voor situaties die veel te lang duren naar onze zin. Die maar niet opgelost worden. Waar we soms vermoeden dat er opzet in het spel is. Of onwil.

Eigenlijk is die uitdrukking best gek. Gebed is niks van dit alles. Een gebed mag zo lang of kort duren als je maar wil én komt uit je hart legt ds Ron van der Spoel uit op pagina 10. En: "Als het niet lukt om te bidden vind je het ook niet belangrijk" zegt hij. Die opmerking bleef wel even hangen. Ik ben niet zo'n regelmatige bidder. Meer van die korte schietgebedjes tussendoor. Okee, 's avonds aan tafel, dat wel. En midden in dat denkproces had ik een interview met Reyer: "we zijn gemaakt om te aan-bidden" zegt hij op pagina 4. Weer zo'n gedachte die maar niet weg wil gaan. Leef ik zo? Is mijn hele leven gericht op het aanbidden van God? En wat straal ik daarin uit naar de jongeren waar ik mee werk?

Op pagina 18 staat het verhaal van een aantal jongeren die tegen de stroom in op school tijdens hun middagpauze gaan bidden. Wow. Daar heb ik respect voor. Ik houd van jongeren die ergens voor gaan en zich niet laten stoppen door de mening van anderen. Jongeren die zien wat belangrijk is en koers bepalen. Jongeren die... ehm... wacht even. Tijdens het typen van deze zinnen realiseer ik me ineens wat er mis is met mijn bidden. Ik ga er niet echt voor. Laat me soms wél stoppen door de mening van anderen. En vooral: ik bepaal geen koers. Dan wordt bidden inderdaad een gebed zonder eind.

Werk aan de winkel dus. In deze Outline staan op verschillende plekken tips om te bidden, zelf én met je gezin of jongeren. Ze zijn heel verschillend, maar hebben dit gemeen: je moet er iets voor doen. Bidden is onderdeel van de christelijke lifestyle. Het is vragen én danken. Het is praten én zingen. Voordoen én nadoen. Werken én soms zomaar de verhoring zijn. Je hele leven is (als het goed is) één grote aanbidding van God.

En dan weet ik het. Dat wil ik ook. Mijn leven als één groot gebed zonder eind...

Veel leesplezier!

Jenne Minnema

Jenne (1981) is jeugdwerkadviser bij de CGJO

'Als ik bid zit daar geen muziekje onder in mijn hoofd hoor...'

Bidden kan op verschillende manieren. Een van die vormen is aanbidding, vaak in combinatie met aanbiddingsmuziek. Maar wat is dat precies? En wat kun je hier met jongeren mee? Jeugdwerkadviser Jenne reisde naar Arnhem en sprak daar met aanbiddingsleider, songwriter en DJ Reyer. Onder het genot van een drankje ging het over focus, remixen en liefde.

Waarom doe je wat je doet?

"Haha! Leuke vraag! Het is een combinatie van zoeken naar waar je energie van krijgt, wat je leuk vindt, een beetje mazzel en wat nadenkwerk. Daarmee vond ik de combinatie met wat mensen nodig hebben en waar ze op zitten te wachten. Ik doe nu heel veel verschillende dingen en die dingen samen maken het geheel. Voor mij is dat songwriten, produceren voor artiesten, de EO jongerendag, Opwekking, aanbidding leiden, draaien als DJ enzovoorts. Dat maakt het voor mij het allerleukste: het is een soort avontuur. Je doet elke dag iets anders. Ik weet me echt gezegend dat het zo kan!"

Je doet veel aanbiddingsconcerten. Blijkbaar is daar behoefte aan. Waarom is dat denk je?

"Ik denk dat aanbidding datgene is waarvoor we gemaakt zijn. Voor God is de mens de kroon op de schepping en ik geloof dat wij simpelweg gemaakt zijn voor het samenzijn met God. Iedereen zoekt de plek waar hij of zij thuishoort en iedereen zoekt die plek op andere manieren. Je ziet dat mensen heel veel dingen aanbidden, maar dat is niet per se altijd God. Mensen zoeken altijd datgene waar zij hun heil in vinden en gelukkig van worden. Voor de een is dat goedkeuring van mensen, voor de ander is dat geld, of het idool wat op dat moment hot is. Ik denk dat het allemaal te maken heeft met verlangen en je focus. Uiteindelijk denk ik dat de aanbiddingsconcerten te maken hebben met dat Christenen weten dat God ons alles is, ons doel. Aanbidding is een hele mooie tool om uiting te geven aan het verlangen om God te ontmoeten, om hem te danken en misschien zelfs van hem te ontvangen."

“ ... Het heeft alles met je hart te maken ... ”

En waarom dan aanbidding door muziek?

"Ik zie muziek als een super krachtig middel. Je kunt tien preken horen waaruit je hopelijk een paar dingen onthoudt, maar als je één liedje hoort wat jouw favoriet is of wat je raakt dan neem je dat mee. De kracht van muziek is dat woorden of zinnen die je zingt door de melodie of sfeer van het liedje eerder binnenkomen en langer blijven plakken dan als je een preek te horen krijgt. Daarom hoort emotie voor mij ook thuis in aanbidding. God heeft ons gemaakt zoals Hij voor ogen had, dus mét gevoel en emotie. Maar ook met redenatie en gezond verstand. We hoeven geen van deze dingen weg te laten als we aanbidden. Ik ben zelf meermalen ontroerd geweest over God en wie Hij is. Muziek weet juist dat over te brengen."

Maar kunnen we dan maar beter stoppen met preken?

“Zeker niet! Waar de muziek soms te kort schiet is in een bepaalde toelichting van het woord van God. En ik denk dat het woord van God de basis is. Door het horen van het woord van God komen we tot geloof, worden dingen opgehelderd en daar is soms gewoon absoluut meer tijd voor nodig dan er in de muziek is. Het is een beetje het brood wat wij eten. Het ideaalplaatje voor mij is dan ook een goede preek ondersteund door een goed lied.”

Maar wat als je nu niet van aanbiddingsmuziek houdt? Kun je God ook op andere manieren aanbidden?

“Jazeker! In de bijbel staan bijvoorbeeld ook klaagliederen. En we mogen bij God komen zoals we zijn. Mijn vader is dirigent, dus ik heb heel veel klassieke concerten meegemaakt in mijn leven. En dat vind ik ook wel een van de mooiste vormen van aanbidding. Klassieke componisten hebben de aanbidding ook voor God geschreven. Dus de een gaat naar Hillsong, de ander naar een klassiek concert en een derde...”

Naar een DJ?

“Daar zullen de meningen misschien over verdeeld zijn, maar waarom niet? Als de boodschap duidelijk is en helder overkomt kan de vorm best wel verschillen. Vaak doe ik een aanbiddingsconcert en aan het eind als uitsmijter nog twee tot vier remixen. Heel vaak komt er dan wel een ouder naar me toe na afloop die heel enthousiast is, maar wel een bepaalde bezorgdheid heeft. ‘Het was een geweldig concert, maar dat losgaan aan het eind: is dat aanbidding? Hoe werkt dat?’ Los gaan lijkt misschien wel simpeler, maar het kan echt superoprecht zijn. En ik geloof zelf dat er veel mensen zijn die precies doorhebben wat ze aan het doen zijn. Die in aanbidding voor God aan het dansen zijn. Het heeft alles met je hart te maken. Ik denk dat je verbaast kunt zijn hoe je op totaal verschillende manieren

dezelfde God kunt aanbidden.”

Wil muziek ons leren meer respect voor elkaar te hebben?

“Daar ben ik heel erg van. Dat is bijna mijn levensmotto, haha! Ik heb te vaak gezien dat mensen ergens iets van willen vinden en dat ze daarmee dingen kapot maken. Mensen kunnen ontmoedigd raken omdat anderen zeggen: o dit hoort niet thuis in de kerk of dit is veel te uitbundig of veel te saai. Maar ik denk: het kan allemaal bestaan toch? Als je hart goed en oprecht is: ga ervoor! Doe wat jij tof vindt, waarin jij je aanbidding en liefde voor God uit.”

Hoe ziet bidden voor jou eruit?

“Ik bid heel graag. Ik woon naast een parkje en dat vind ik misschien wel het fijnste om te doen: lekker in de natuur lopen en alleen al dat is genoeg om God voor te danken. En dan bid ik voor alles: waar ik dankbaar voor ben en voor wat me dwars zit. En daar zit geen muziekje onder in mijn hoofd hoor.”

Niet iedereen zal je remixen waarderen. Het is geen traditionele kerkmuziek.

“Ik heb weleens remixen gedraaid in kerken. Ik legde van tevoren uit hoe je kon bewegen en dat je mocht klappen en springen. Uiteindelijk zag ik mensen van zestig, zeventig de show stelen omdat ze helemaal losgingen. Ze staan als een malle voor God te dansen. En iedereen vond dat helemaal geweldig! Misschien is dat wel het beste voorbeeld: jong en oud die op dezelfde manier losgaan voor dezelfde God. Ik vind dat prachtig!”

Jenne Minnema

Jenne (1981) is jeugdwerkadviser bij de CGJO

Volledige versie lezen?

Dit artikel is een verkorte weergave. Het hele interview vind je op www.cgjo.nl als longread.

Tips voor je JV

Over het gebed

De Psalmen zijn het gebedenboek van de Bijbel. Als we niet meer weten wat we bidden moeten, komt God zelf ons te hulp in de Psalmen. Als we weer willen beginnen met bidden (want soms is ons leven biddeloos geworden) bieden de Psalmen een liefdevolle nieuwe kans.

Onderstaande JV stellingen over bidden kun je gebruiken:

- In nood leert men bidden.
- Een schietgebedje is geen gebed
- Ik heb nog nooit een relatie gehad, terwijl ik dat wel graag zou willen. Ik heb er veel om gebeden, maar ben daar nu mee gestopt omdat ik niet weet of het eigenlijk wel de bedoeling is dat ik nog trouw. Toch maakt het mij verdrietig dat ik geen relatie heb. Ik mag niet om een relatie bidden.
- God luistert niet, het maakt niet uit of je als christen bidt of niet bidt. Het gaat toch zoals God het wil.
- Bidden heeft geen zin.

“De psalmen zijn ons gegeven
om ze in de Naam van Jezus
te leren BIDDEN”

Dietrich Bonhoeffer

Marjan Rozema

Marjan (1959) is kantoorcoördinator bij de CGJO

Good practise

“ Samen met twee anderen geef ik leiding aan een club. De kinderen zijn enthousiast, nieuwsgierig en eerlijk over hoe ze het geloof ervaren en welke vragen ze hebben.

Eerder sloten we de clubavond af met een kringgebed. Toen kwamen de tieners zelf met het idee om in plaats daarvan een ‘popcorngebed’ te gaan doen. Tijdens het popcorngebed mag iedereen wanneer en als hij wil hardop bidden. Als na een tijdje niemand meer wat zegt dan sluit één iemand het gebed af. De tieners bidden of danken voor de dingen die ze zelf meemaken, voor mooie of verdrietige dingen die gebeuren in hun omgeving of voor de clubavond. Ik vind het mooi en belangrijk om ook door middel van gebed met elkaar mee te leven.

Ik merk dat het samen bidden tijdens een clubavond ervoor zorgt dat we dichterbij elkaar en bij God komen. “

Dianne Stam – jeugdleider 10-12 jaar
CGK Dedemsvaart

Theologie
raakt je hart
en je hoofd
en zet je in beweging
voor kerk en samenleving

Theologische Universiteit Apeldoorn

Kom een dag meelopen!

Kijk op
www.tua.nl

"Dit jaar is het alweer de 7e keer dat ik mag meegenieten van wat God doet op EO-Jongerendag! Het Praten & Bidden-team houdt in: beschikbaar zijn voor de jongeren, luisteren, soms een vraag stellen, samen naar de Vader gaan in gebed. Hij is altijd present met een bemoediging of bevestiging, troost, een veilige plek, een juist Woord, een zakdoek, wijsheid of een nieuwe gedachte. Soms gewoon even je verhaal kwijt kunnen, je gezien weten, begrip of een omarming. Jezus blijkt ook dan Dezelfde te zijn: gisteren, heden en tot in eeuwigheid! In Zijn naam is niets onmogelijk. Het is kostbaar dat jonge mensen hun hart openen, dat dingen in het licht komen en daarin te vertrouwen op de leiding en werking van de Heilige Geest. Momentopnames die een verschil maken! En... Je wordt er zelf ook enorm door gezegend!"

Irma Torn is al jarenlang een trouwe en toegewijde bidster (en luisteraar) op allerlei EO-evenementen waaronder de EOJD

Movie Monitor

The Shack - wandelen met God

Het komende jeugdkamp van onze kerk heeft 'gebed' als thema. De vraag is: weten de jongeren wel tot Wie ze bidden? Al heel snel kwam The Shack ter sprake. Het is een verfilming van het boek van William Paul Young, in Nederland bekend onder de titel: De Uitnodiging.

Henoch en Noach wandelden met God staat er in Genesis 5 en 6. De discipelen wandelen met Jezus. Mackenzie Philipps of Mack, de hoofdpersoon wandelt ook met de Heilige Geest. Zelfs krijgt hij inzicht in Gods hart door 'vrouw' wijsheid (Spreuken 8 en 9). Bidden is praten met God, maar het is meer dan alleen met God praten. Het is in contact zijn met Hem. Op Zijn uitnodiging ingaan. Luisteren naar Hem. Wandelen met God. Voor Mack is het vooral ook stoeien, vechten met God.

Ik zal verder niet al teveel van het verhaal weggeven. Maar ik kan wel schrijven dat deze film zeker geschikt is om met jullie jongeren te kijken en te bespreken.

Maar tot wie bidden we nu? Tot de Vader, de Zoon of de Heilige Geest? De film The Shack geeft er een creatieve, maar aangrijpende indruk van. Het laat zien wie God wil zijn voor mensen. Het maakt ook duidelijk dat het doel van wandelen met God, het doel van het gesprek met Hem, uitloopt op het herstel van gebroken banden en genezing van oude, diepe wonden.

Sam Worthington, die Mack speelt, gaf in een interview aan dat 'The Shack' hem hielp om zijn persoonlijke

band met God beter te begrijpen. Wellicht helpt de film jullie jongeren daar ook bij. Laat ze bijvoorbeeld eens nadenken over hun godsbeeld. Hoe staan zij in contact met hun Maker? En met Jezus en de Heilige Geest? Herkennen ze de 'struggles' van Mack en zijn dochter? Hoe gaat 'God' daarmee om in dit verhaal? Hoe doet Hij dat in de Bijbel? Laat ze tijdens de film shots of scènes die hen raken opschrijven en met elkaar delen. Vertel als jeugdleider, catecheet, jeugdwerker, predikant je eigen ervaringen over wandelen met God en stel je daarin open en kwetsbaar op.

Het zou kunnen dat de jongeren na het zien en het bespreken van de film zeggen dat ze meer hebben met Jezus dan met de personificatie van de Geest. Dan heb je ze daar waar God ze wil hebben, want de Heilige Geest is dan al met ze aan het werk gegaan. Hoe? Door hen te wijzen op Jezus in wiens Naam je deze jongeren in het gebed aan God mag opdragen.

Info The Shack (2017)

Regisseur: Stuart Hazeldine

Mack: Sam Worthington

Sarayu: Sumire Matsubara

Jesús: Aviv Alush

Papa: Octavia Spencer

Nan: Radha Mitchell

Sophia: Alice Braga

Ganpat Berrevoets

Ganpat (1982) is jeugdwerker en filmkenner

'Je bent zelf een deel van de verhoring van je gebed'

Een van de meest gestelde vragen door jongeren als het over gebed gaat is: heeft bidden zin? En waarom vinden we bidden soms zo lastig? Jeugdwerkadviseur Elise ging in gesprek met Ron van der Spoel over de kracht van 'het geheime wapen van een christen'.

Wie ben je? Wat voor werk doe je?

"Ik ben Ron van der Spoel en ik ben predikant binnen de PKN. Al bijna 25 jaar. Ik heb 3 gemeenten gediend, de laatste in Amersfoort. Nu leid ik namens Open Doors pastors op in landen waar veel geloofsvervolging is. Om meteen een lijntje naar bidden te leggen: vooral daar ontdekte ik de enorme kracht van gebed. In de westerse landen bidden we veel minder hartstochtelijk en vurig. Het is een goede gewoonte maar minder bewogen.

.....

" ... Als alleen de dominee hardop bidt is er een gesloten geloofscultuur... "

.....

De mensen in die landen zijn tot geloof gekomen vanuit de islam en hebben een intens verlangen dat anderen ook Jezus leren kennen. Zij hebben zelf meegemaakt wat het verschil is en willen zo ontzettend graag dat iedereen Hem leert kennen. Want God verhoort gebeden. Dat hebben ze aan den lijve ondervonden. Sommigen zijn zelfs tot geloof gekomen doordat ze Jezus in een droom zagen. Wij bidden ook, maar eigenlijk houden we er nauwelijks rekening mee dat God het ook echt gaat doen. Dat kunnen wij echt leren in ons gebedsleven. Hierdoor kwam ik ook in aanraking met de IZB. Ze vroegen aan mij: 'Zou jij namens ons de mensen in de kerken in Nederland meer over gebed willen leren?' Daar ben ik nu mee bezig. Dit is ontstaan door mijn werk in de vervolgte kerk."

Waarom bidden?

"Ik kom er steeds weer achter dat bidden de

grote kracht is van een christen. Het is ons geheime wapen! In de vervolgte kerk is de kracht van het gebed zichtbaar aan het werk. Hier denken we, en daar betrap ik mezelf vaak ook op, dat we het zelf wel kunnen. Dat we toch minder vertrouwen hebben dat God het ook laat zien. We bidden, we vragen om een zegen, maar we gaan vervolgens zelf hard aan het werk. Maar bidden is het werk! Dat is het belangrijkste wat je kunt doen. Bidden is met God aan het werk. Niet bid en werk, maar bid en ga ontvangen. Wij gaan vaak hard aan het werk en o ja, dan we kunnen ook nog bidden. Het is bidden én doen op de plek waar je woont. En dan moet je ook bereid zijn om verantwoording te nemen. Mijn ervaring is dat in veel gevallen je zelf een deel bent van de verhoring van het gebed. Dat is het risico als je gaat bidden."

Waarom hebben we vaak zo veel moeite met bidden?

"Ik denk dat dat te maken heeft met een cultuur die ervan uit gaat dat bidden tot de machtige God iets heel erg hoog en verhevens is in plaats van spreken met je hemelse papa. Daarbij moet je een gevoel van veiligheid ervaren in de gemeente. Je moet het durven om je hart te uiten naar God want anderen luisteren mee en dan moet je die mensen wel vertrouwen. Als alleen de dominee hardop bidt is er een gesloten geloofscultuur. Met bidden ga je praten op hartsniveau. Als mensen dat niet durven is dat een signaal dat er geen openheid is. Mensen hebben soms ook het idee dat het netjes moet zijn. Formeel. Ik zou zeggen: probeer maar open en eerlijk te bidden. Kwetsbaar. Dat begint in gezinnen. Hoe bid je met elkaar aan tafel? Doe het niet keurig, maar spreek vanuit je hart. Ontmoet je hemelse vader. Bid als een kind en leer kinderen bidden!"

.....

“ ... Als het niet lukt om
te bidden vind je het
niet belangrijk... “

.....

Ik hoor veel mensen worstelen met tijd in ruimen voor gebed. Wat zou ons drukke mensen hierin kunnen helpen?

“Dat is puur een keuze! Als echtpaar moet je toch ook tijd voor elkaar inruimen? Daarnaast is het een kwestie van prioriteiten stellen. Waarom kunnen we wel naar een kerkdienst? Waarom hebben we tijd voor een maaltijd? Waarom ruimen we zoveel tijd in voor ons werk? En waarom dan niet voor gebed? Als het niet lukt om te bidden vind je het niet belangrijk. Als je gebed niet plant dan gebeurt het niet. Als echtpaar is ook het goed om tijd voor elkaar in te plannen. Je moet elkaar af en toe goed in de ogen kijken. En zo is dat ook in het geloof. Je moet God in de ogen kunnen kijken. Het is een bewuste keuze waar je zelf verantwoordelijk voor bent.”

Veel jongeren vinden bidden in een groep lastig. Hoe zou dat komen? Hoe kun je ervoor zorgen dat jongeren dit wel gaan durven?

“In een groep bidden past niet bij ieder karakter. Introverte mensen vinden bidden in een groep vervelend. Dwing mensen niet. Je kunt vragen: wie vindt het fijn om te bidden? Verzamel dan de gebedspunten en iemand kan bidden voor de hele groep. Niet iedereen kan dit en hoeft dit te kunnen. Dat past niet bij ieder karakter en dat is geen enkel probleem. Zoek naar manieren zodat je wel met elkaar kan bidden. Het kan

te maken hebben met de geloofscultuur maar ook met je karakter. Je kunt de spanning weghalen door dat te benadrukken. Groepsbidden wordt vaak als het ultieme bidden gezien maar dat is niet het enige. Dat kan ook zeker in kleine groepjes of in je eentje. Voor God maakt dat niet uit.”

Wat als een gebed niet verhoord wordt? Hoe moet je daar mee omgaan?

“Breng je gebed bij God. Niet ophouden met vragen als het niet verhoord wordt. Blijf vragen! Wij stoppen veel te snel met bidden. Je vraag is bij God, maar blijf aandringen tot er iets duidelijk wordt. God gaat er iets mee doen, dat belooft hij. Hij luistert en Hij beslist. Maar Hij wil wel dat je blijft bidden. Ik zou zelfs willen zeggen: Hij wil dat je onbeschaamd blijft aandringen.”

Elise van Gurp

Elise (1989) is jeugdwerkadviseur bij de CGJO

Volledige versie lezen?

.....

Dit artikel is een verkorte weergave. Het hele interview vind je op www.cgjo.nl als longread.

.....

Tips om met en voor elkaar te bidden

1. Maak als club een appgroep aan. Als een jongere iets heeft waar voor gebeden kan worden kan dat in deze appgroep gezet worden. Zo wordt er met elkaar meegeleefd en wordt er voor elkaar gebeden.

2. In je gezin of op club kun je ergens een doosje of een glazen pot neerzetten waarin iedereen bid- en dankpunten in kan doen. Haal na een maand de briefjes eruit en ontdek welke gebeden verhoord zijn!

3. Maak een gebedsplanung waarbij op elke dag van de week of maand iemand anders aan de beurt is om extra voor te bidden.

4. Vertel de jongeren dat je voor ze bidt en vraag hen waarvoor je kan bidden of danken. Stuur hen een berichtje op de dag dat ze op je planning staan. Je zult verstelt staan van de reacties.

5. Schrijf je gebed(spunten) op. Zo onthoud je ze beter en ben je er bewuster mee bezig.

6. Maak als club of catechesegroep een 'dankapp' aan. Als er redenen zijn om te danken kun je die daar met elkaar delen!

7. Wanneer bidden niet in je vaste dagritme zit: plan tijd in je agenda (al is het maar vijf minuten) om te bidden of zet een wekker op je telefoon om je te herinneren.

8. Bid samen. Samen sta je sterker en kun je elkaar motiveren als dat nodig is.

Week van gebed

Als CGJO hebben we afgelopen jaar meegewerkt aan de week van gebed begin januari. Er zijn 7 filmpjes gemaakt over verschillende aspecten van bidden naar aanleiding van de brief van Jacobus. Jeugdwerkadviseurs Jenne en Emily hebben namens CGJO een filmpje ingesproken.

De filmpjes zijn leuk om met je jeugdgroep te bekijken en na te bespreken. Je vind ze door naar YouTube te gaan en in de zoekbalk 'Week van gebed' in te toetsen. De filmpjes komen dan gelijk tevoorschijn.

Komend jaar hopen we weer mee te werken aan de week van gebed.

de Wittenberg
ontdekken | geloven | beleven

INSIDE-OUT
Vijf maanden ontdekken, geloven, beleven

Wie wil ik zijn? Wat betekent geloven in God voor mij?
Wat is mijn plek in Gods wereld?

Stel je jezelf deze vragen en ben je tussen 17 en 24 jaar? Gun jezelf dan een tussenjaar, vijf maanden **Inside-out**:

- aan de slag met je persoonlijke vragen
- ontdekken van je talenten en toekomst
- beleven van je geloof

Meer weten?

Mail je naam en telefoonnummer en 'Inside-out' naar info@dewittenberg.nl of bel 030 - 692 41 66.

Kom ook een dag meelopen of kom naar een open avond.
Kijk op www.dewittenberg.nl en meld je aan.

"Ik heb een bredere visie op geloof gekregen en dat heeft God nog groter gemaakt!"

arkmission
vakantiebijbelgids

De zomer komt eraan!

En daarmee ook de Vakantiebijbelgids voor kids!

Nieuw

Laat kinderen kennismaken met de zonnestrallen uit de Bijbel. Gods Woord zit vol met licht. Hoe dat precies zit ontdekken zij met deze Vakantiebijbelgids. Boordevol bijbelse weetjes, leuke opdrachten en verhalen.

Heb je kinderen of ben je betrokken bij kinderwerk?
Vraag de online vakantiebijbelgids vandaag nog gratis aan!
arkmission.nl/vakantiebijbelgids

CGJO JOURNAAL

Op handen

Op handen is een cursus die iedereen kan organiseren om jonge ouders toe te rusten in de (geloofs)opvoeding. Het materiaal bestaat uit een handleiding en werkboek, daarnaast is er een training beschikbaar voor de cursusleiders.

Elke bijeenkomst heeft deze onderdelen:

- **DELEN** - van ervaringen en verwachtingen met de andere ouders.
Dit gebeurt in vaste, kleine gespreksgroepjes aan het begin van elke bijeenkomst.
- **VISIE OP OPVOEDEN** - een van de cursusleiders geeft (m.b.v. de handleiding en PPT) uitleg over bijbelse en opvoedkundige principes.
- **OPVOEDPRAKTIJK** - een van de cursusleiders geeft (m.b.v. de handleiding en PPT) uitleg over praktische opvoedzaken.
- **DELEN** - Ouders verwerken de uitleg in de gespreksgroepjes. Hiervoor worden in de handleiding werkvormen en gespreksvragen aangereikt.
- Daarnaast bevat het werkboekje nog het onderdeel **MEENEMEN**: Adviezen, mediatips, literatuurtips en opdrachten voor thuis.

CURSUS

Op donderdag 19 september 2019 om 19:00u is er een training voor de cursusleiders van de opvoedcursus 'Op handen'.

Meer informatie is te vinden op www.cgjo.nl/ophanden.

GRATIS training jeugdwerk!!

De generale synode van 2016 extra geld beschikbaar heeft gesteld voor de ondersteuning van plaatselijke kerken in hun jeugdwerk. Dit houdt o.a. in dat er voor iedere gemeente in 2019 een **gratis toerusting** beschikbaar is. Handig als u in de komende periode wellicht nadenkt over het komende seizoen of met uw jeugdwerkers eens na wil denken over hoe we als kerk de jeugd van nu kunnen bereiken.

Mogelijke onderwerpen: check-up gesprek, jongeren bereiken in hun eigen netwerk: pastoraat in 2019, jeugdtrends 2019, jongeren en eredienst, catechesetraining of een kerkenraadstraining over de jeugd van nu. Maatwerk is ook mogelijk!

Vragen? Bel naar 055-3556257 (ma+di+do) en vraag naar Elise of Jenne of mail naar jeugdbureau@cgjo.nl.

We hopen u binnenkort te mogen ontmoeten!

“Elke avond zat de koffer vol!”

Bidden met kleine kinderen hoe doe je dat? En hoe leer je hen zelf bidden? Jeugdwerkadviseur Emily ontdekte in het gesprek met theologe Erika van Nes hoe zij dit heeft aangepakt in haar eigen gezin.

Erika van Nes is theologe en moeder van twee kinderen van 6 en 4 jaar. Zij heeft het boek *Mosterdzaadjes* geschreven. Dit is een handboek voor geloofsopvoeding voor de kleinste kinderen. Het is een praktisch inspiratieboek om ouders te helpen thuis heel bewust bezig te zijn met geloofsopvoeding bij baby's, peuters en kleuters. Op de blogpagina van Erika, www.zoekennaarhetgoede.nl is veel inspiratie te vinden voor geloofsopvoeding.

Wat is jouw ervaring met kinderen leren bidden?

“De zoektocht naar het leren bidden van mijn kinderen heeft wat met mij gedaan. Toen ik hen wilde leren bidden merkte ik dat dit alles met mijzelf te maken heeft. Als ik wil dat mijn kinderen leren bidden, dan moeten ze kunnen zien dat ik bid. Als ik dit bekijk vanuit de ontwikkelingspsychologie zie ik heel duidelijk dat kinderen een voorbeeldfiguur nodig hebben. God heeft mij aan mijn kinderen gegeven als voorbeeldfiguur. Er zijn gelukkig meer mensen die een voorbeeld kunnen zijn voor kinderen, maar in eerste instantie zijn wij dat als ouders.”

Hoe heb ben jij omgegaan met het leren bidden van je kinderen?

“Van jongs af aan zijn we hier mee begonnen. Eerst door zelf te bidden en daarna mochten zij meebidden met enkele woorden. Wij maakten korte zinnen die we steeds herhaalden en het kind mocht de laatste woorden aanvullen. Ik zei bijvoorbeeld: ‘wij bidden dat...’ en het kind vult aan ‘in Jezus naam’. Zo leren we ze stap voor stap steeds meer zelf bidden.

Het is en blijft ook wel een zoektocht om je kind te leren bidden, want het is per kind verschillend hoe ze met bidden omgaan. Kinderen hebben heel verschillende karakters. Onze kinderen vertellen niet direct honderduit naar andere mensen. Dan moet ik als ouder ook niet verwachten dat ze dit naar God wel direct zullen doen. Daarom ben ik opzoek gegaan naar verschillende vormen. Ik heb ervaren dat zodra we een creatieve manier van bidden inzetten de kinderen direct mee willen doen.”

Kun je een voorbeeld geven van een creatieve gebedsvorm?

“Ik denk dan aan het gebedskoffertje. De kinderen mochten op briefjes iets schrijven of tekenen waarvoor ze God wilden bidden of danken. De hele dag stond het koffertje op tafel en de hele dag mochten ze wanneer zij dat wilden er briefjes in stoppen. Belangrijk was dat wij als ouders hier ook aan meededen. Elke avond zat de koffer vol! Deze laagdrempelige wijze paste goed bij onze kinderen. Nu bidden we op vaste momenten en is er telkens iemand aan de beurt. Dit helpt voor hen om een vaste structuur te vinden, nu weten ze wat er van hen wordt verwacht en wanneer ze mogen bidden.”

Heb je wat praktische tips voor ouders die hun kinderen willen leren bidden?

Een beetje een opendeur, maar toch heel belangrijk is begin zo vroeg mogelijk. In mijn boek *Mosterdzaadjes* heb ik aandacht besteed aan de ontwikkeling van kinderen en hoe je hier in de geloofsopvoeding bij aan kunt sluiten. Kort gezegd komt het hier op neer. In de babytijd wil het kind meedoen. Wordt het kind iets

ouder, dan doet het na, om vervolgens in de peuter- en kleutertijd volop zelf te willen doen. Het is mooi om hier bij aan te sluiten ook als het gaat om bidden. Laat kinderen zelf meedoen door ze ruimte te geven om hardop dingen te zeggen.

Hoe ga je om met kinderen, als ze niet durven of willen bidden?

“Ik denk aan een voorbeeld bij ons uit het gezin. Wanneer er 's middags een vriendje langs komt en het

is de beurt van mijn dochter om te bidden dan wil ze dit meestal niet. Ik probeer dan niet te pushen dat het moet en doe het dan zelf en geef dan aan dat ze 's avonds voor het eten mag bidden.

Ik hoop dat, omdat we al jaren lang met elkaar bidden er een basis ligt en dat ze vertrouwd raken met gebed ook als het straks misschien een andere vorm gaat krijgen. Als oudere kinderen nog niet zo goed zelf durven te bidden bespreek dit ook samen. Als het kind het lastig vindt om zelf woorden te vinden om te bidden kies dan bijvoorbeeld voor een boekje met uitgeschreven gebeden die het kind mag voorlezen. Zorg dat bidden bij de structuur van de dag gaat horen door op vaste momenten te bidden. Maar laat het ook onderdeel zijn van je leven en beperk het niet alleen tot de vaste momenten. Ik geef dit in mijn gezin vorm door gedurende de dag ook aan mijn kinderen te vertellen dat God bij hen is en dat God bij alles betrokken is.”

Emily Teeninga

Emily (1993) is jeugdwerkadviser bij de CGJO

Klassenfotogebed

Gebruik de klassenfoto van je kind om elke dag voor een ander kind uit de klas te bidden. Vraag of er iets is waarvoor gebeden kan worden, speelt er misschien iets in het leven van het kind waarvoor jullie kunnen bidden. Dit helpt kinderen om vertrouwd te raken met het leren bidden voor andere mensen.

**Geloof
in het
gezin**

Bidden in de middagpauze

Ik meld me tijdens de middagpauze bij het Nuborg College, locatie Lambert Franckens in Elburg. Door Elliot Leuverman uit 4 havo word ik opgehaald en dwars door een mierenhoop van scholieren naar lokaal 110 geleid. Bij de deur staat Nathan van Boven uit 6 vwo alle deelnemers aan de gebedsbijeenkomst op te wachten.

Terwijl het bord wordt schoongeveegd om ruimte te maken voor de bid- en dankpunten nemen een tiental scholieren hun plaats in. Ze eten nog snel even een boterhammetje terwijl ze gezellig met elkaar kletsen.

Nathan, die samen met Elliot een van de initiatiefnemers van deze gebedsgroep is, heet iedereen welkom. Even later zijn alle jongeren in kleine groepjes aan het bidden. Als de gebedsbijeenkomst voorbij is praat ik met Nathan en Elliot.

Hoe zijn jullie erbij gekomen om een gebedsgroep op te starten?

Elliot: "Zo'n 3 jaar geleden heb ik besloten Jezus aan te nemen. In de zomervakantie kwam ik toen op het idee om op school een gebedsgroep te starten en heb dat in gebed neergelegd bij God. Niet lang daarna kwamen twee personen, die niets van dit idee afwisten naar me toe met de suggestie om een gebedsgroep op school te starten."

Nathan: "Uiteindelijk zijn we met z'n vieren naar een godsdienstdocent gegaan. Die wilde ons wel helpen met een aantal regelingen, maar liet de leiding verder bij ons liggen. We hebben een half jaar lang elke maandag in de middagpauze met zijn vieren gebeden. Daarna zijn we anderen uit gaan nodigen om mee te doen. We hebben

posters opgehangen en een aantal keer via de intercom reclame gemaakt."

Hoe reageren jullie klasgenoten?

Nathan: "Veel christenen reageren 'ik hou mijn geloof liever voor mijzelf.' Ik schat dat zo ongeveer de helft van onze klas niet gelovig is. Als ik er met hen over begin, brengen ze vaak zo snel mogelijk het onderwerp op iets anders. Er zijn nu zo'n 30 mensen die regelmatig meebidden."

Elliot: "Soms wordt er door mijn klasgenoten weleens iets gepost waarmee ze de spot met m'n geloof drijven, maar dat vind ik alleen maar mooi, want dat geeft mij weer een gelegenheid om met ze over het geloof te praten."

Welk advies heb je voor andere scholieren, die ook op school zouden bidden?

Nathan: "Gewoon dóen. En doe het niet alleen. Vorm een kernteam van mensen die echt gemotiveerd zijn. Deel je idee met een docent. En vraag mensen ook om voor jou te bidden."

Missen jullie je pauze niet?

"Totaal niet," antwoorden beiden. Elliot: "Het is zo bemoedigend om samen God te zoeken, om voor elkaar te bidden." Nathan: "De meesten zitten in de pauze te gamen op hun telefoon. Nou, dan ben ik liever aan het bidden. Je weet dat God erbij is, want dat belooft Hij"

Kasper van Helden

Kasper (1985) is jeugdwerkadviser bij de CGJO

Bidden in de gemeente

Het gebed is iets heel bijzonders in het geloof. Je mag als het ware de hemelse troonzaal betreden en persoonlijk in gesprek zijn met God. In dat gesprek mag je niet alleen God danken, loven en prijzen, maar ook al je vragen en zorgen neerleggen en bidden voor wat je nodig hebt (Fil.4:6).

Toch is het ook wel iets waar we veel mee worstelen. In ons dagelijks leven schiet het er al snel bij in, ervaren we er door alle drukte niet altijd de rust en ruimte voor. En nog moeilijker wordt het als het gaat over bidden voor elkaar. Vaak hebben we niet de vrijmoedigheid samen met die zieke vriend of vriendin te bidden. Gelukkig gebeurt dat wel in de kerkdienst, mag dat juist de plek zijn waar we samen in gebed gaan en we ook heel concreet voor bepaalde situaties en personen bidden.

Dat houdt de Bijbel ons ook voor: concreet bidden voor dingen. Denk aan Genesis 24 waar de knecht van Abraham op zoek gaat naar een vrouw voor Isaak en heel concreet bidt of hij een meisje mag ontmoeten dat hem en zijn kamelen te drinken geeft. Een concreet gebed dat ook heel concreet verhoord wordt.

Soms mogen we dan getuige zijn van iets geweldigs: een concrete verhoring. Zo hadden we op de laatste catechisatie voor de zomervakantie gesproken over het gebed en hadden de jongeren drie concrete gebedspunten aangedragen. Samen hebben we die gebedspunten in de handen van God gelegd. Tot onze grote blijdschap mochten we op de eerste catechisatie na de zomer met elkaar delen dat alle drie de gebedspunten door God even concreet waren verhoord als dat we ze in Zijn handen hadden gelegd!

Ja, bidden is een geweldig rijk en bijzonder iets. Je bent in een persoonlijk gesprek met de hemelse Vader. Probeer ervoor te waken dat je gebed 'vaag' wordt en wees concreet. Dan is het gebed voor jongeren niet alleen duidelijker en sprekender, maar mogen jullie misschien ook wel getuige zijn van een wonderlijke verhoring!

Mans Raveling

Mans (1989) is predikant in de CGK 's Gravendeel

OPEN AVOND

VOLTIJDOPLEIDINGEN
19 JUNI 2019
18.30 - 21.00 UUR

Leren doe je een leven lang

Uitgeleerd? Dat ben je nooit. Blijf studeren. Om nog beter te worden in je vak. Door te groeien in jouw organisatie. Of jezelf te ontwikkelen als persoon. Ontdek alle opleidingen tijdens de open dagen!

Deeltijd bachelors

- / Verpleegkunde
- / Social Work
- / Leraar Basisonderwijs
- / Godsdienst Pastoraal Werk
- / Leraar Godsdienst/
Levensbeschouwing
- / HRM **NIEUW**
- / Bedrijfskunde **NIEUW**
- / Communicatie **NIEUW**

Voltijd hbo-opleidingen

- / Bedrijfskunde
- / Communicatie
- / Godsdienst Pastoraal Werk
- / HBO-ICT
- / Human Resource Management
- / Journalistiek
- / Leraar Basisonderwijs
- / Leraar Godsdienst/Levensbeschouwing
- / Social Work
- / Verpleegkunde

Deeltijd Associate degrees

- / Sociaal Werk in de Zorg
(Ede en Dordrecht)
- / ICT Service Management **NIEUW**
- / Pedagogisch Educatief Medewerker **NIEUW**
- / Pastoraal Werk **NIEUW**
- / Ondernemen **NIEUW**
- / Ondernemend in de Zorg **NIEUW**

Masters / Post-hbo's / Maatwerk / Trainingen / Cursussen

Bekijk ons volledige aanbod op **CHE.nl**